

Labklājības ministrija

Skolas iela 28, Rīga, LV - 1331, tālr. 67021600, fakss 67276445, e-pasts lm@lm.gov.lv, www.lm.gov.lv

Rīgā

17.11.2021. Nr. 41-1-02/219

Uz 04.20.2021. Nr. 1-5/238.edoc

Latvijas Republikas tiesībsargam
J.Jansonam
tiesibsargs@tiesibsargs.lv

Par cilvēktiesību nodrošināšanu
RSAC "Stella Maris"

Labklājības ministrijā (turpmāk – Ministrija) 2021.gada 4.novembrī ir saņemta Latvijas Republikas tiesībsarga (turpmāk – Tiesībsargs) vēstule/ziņojums par Tiesībsarga 2021.gada 2.septembra pārbaudes laikā konstatētajām neatbilstībām Rīgas pilsētas sociālās aprūpes centra "Stella Maris" (turpmāk - Institūcija) darbā. Ziņojums par Tiesībsarga veikto pārbaudi vienlaikus adresēts Institūcijai un Rīgas domes Labklājības departamentam.

No ziņojuma izriet, ka Tiesībsarga vizītes mērķis bija iepazīties ar cilvēktiesību nodrošināšanas aspektiem pēc Covid-19 infekcijas izplatības ierobežojumu ieviešanas valstī, kā arī pārliedzināties, kā Institūcijā nodrošina klientu tiesības uz privātās dzīves neaizskaramību, nodrošina sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus, kādi ir vispārējie sadzīves apstākļi institūcijā. Vizītes laikā konstatēta vairāku cilvēktiesību standartu neievērošana, kā arī Latvijas normatīvajos aktos noteikto principu pārkāpumi, kā rezultātā Institūcijai noteiktas rekomendācijas identificēto pārkāpumu novēršanai.

Pamatojoties uz Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 14.panta pirmās daļas 4.punktā noteiktajām funkcijām¹, Ministrija pēdējo pārbaudi klātienē Institūcijā veikusi 2015.gada 29.septembrī. Pārbaudē konstatēts, ka no 36 vērtētām prasībām sociālo pakalpojumu sniedzējiem² 16 prasības (44 %) Institūcija ir izpildījusi, 19 prasības (53%) izpildītas daļēji, 1 prasība (3 %) nav izpildīta. Institūcijai sniegti 26 ieteikumi normatīvajos aktos noteikto prasību izpildei un sniegtā pakalpojuma kvalitātes uzlabošanai, ar izpildes termiņu līdz 2016.gada 1.aprīlim un 2017.gada 2.janvārim.

Ministrija konstatē, ka atsevišķi Tiesībsarga Ziņojumā norādītie pārkāpumi tika identificēti arī iepriekš minētās Ministrijas pārbaudes laikā, piemēram:

- visiem klientiem nav pieejamas tematiskas nodarbības un pasākumi, kas sekmē to funkcionēšanas spēju uzturēšanu, atjaunošanu;
- dokumentācijā nevar izsekot uz klienta individuālajām vajadzībām balstītu sociālās aprūpes un rehabilitācijas pakalpojuma nodrošināšanu;
- grūtības nodrošināt atbilstošus sociālā darba speciālistus;

¹ Pamatojoties uz Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 14.panta pirmās daļas 4.punktā noteikto, Ministrija pārbauda šā likuma īstenošanu, kontrolē sociālo pakalpojumu sniegšanu regulējošo normatīvo aktu ievērošanu, kā arī sociālo pakalpojumu kvalitāti un sociālo pakalpojumu sniedzēju atbilstību normatīvo aktu prasībām.

² Vērtēta Institūcijā sniegtā pakalpojuma atbilstība 2015.gada spēkā esošiem Ministru kabineta 03.06.2003. noteikumu Nr.291 „Prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem” prasībām.

- kvalifikācijas paaugstināšanas pasākumi darbiniekiem nav nodrošināti normatīvajos aktos noteiktajā apjomā un nav vērsti uz prasmju apguvi darbā ar dažādām klientu grupām;
- darbinieku pienākumu sadale nenodrošina procesu nepārtrauktību un pietiekamu klientu uzraudzību;
- neatbilstības saistībā ar vides pieejamību.

Līdz 2017.gada 6.janvārim Institūcija bija ieviesusi tai noteiktos ieteikumus³.

Kopš pārbaudes Ministrijā nav saņemti fizisko un juridisko personu iesniegumi par neatbilstošu pakalpojumu kvalitāti Institūcijā. 2020.gada vasarā Ministrijas speciālisti ir nodrošinājuši telefona konsultācijas Institūcijas darbiniekiem un klientu tuviniekiem par darba organizāciju Covid-19 pandēmijas laikā, tai skaitā sniegtas konsultācijas par klientu un tuvinieku saskarsmes jautājumiem.

Ministrija Covid-19 pandēmijas laikā sistemātiski sazinās ar sociālo pakalpojumu sniedzējiem, lai nodrošinātu ātrāku un saprotamāku informācijas apriti par Covid-19 pandēmijas laikā noteiktajiem ierobežojumiem, kas pakalpojuma vadītājiem ir jāņem vērā pakalpojuma sniegšanas laikā.

Vadlīnijas, semināru materiāli un ieteikumi darbam ir publicēti Ministrijas mājas lapā izveidotā banera “Covid-19” sadaļā “Sociālās aprūpes iestādēm”⁴ un tiek regulāri aktualizēti. Par aktualitātēm tiek informēti sociālo pakalpojumu sniedzēji, tai skaitā visas ilgstošās sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas.

Vienlaikus sociālo pakalpojumu sniedzēji Ministrijas speciālistus telefoniski informē par grūtībām, ar kurām saskaras sociālo pakalpojumu organizēšanā.

Covid-19 pandēmijas, tai skaitā ārkārtējās situācijas laikā, ar darbinieku trūkumu (tai skaitā konkrētu speciālistu trūkumu) saskaras gandrīz katra ilgstošās sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcija, kā rezultātā iestādes ietvaros tiek pārdalīti amata pienākumi, lai nodrošinātu institūcijas darba nepārtrauktību. Covid-19 infekcijas izplatīšanās gadījumā, institūcijās samazinoties strādājošo skaitam un palielinoties saslimušo klientu skaitam, primāri tiek nodrošināta klientu aprūpe un veselības aprūpe.

Atbilstoši Ministrijas rekomendācijām ārkārtējās situācijas laikā lūgts ierobežot kopīgus sociālās rehabilitācijas pasākumus, nodarbības un saturīgas brīvā laika pavadīšanas pasākumus, tos īslaicīgi aizstājot ar nodarbībām klientu istabās. Aicināts maksimāli izmantot tehnoloģijas (TV, radio, planšete, dators, telefons). Klientu emocionālās labsajūtas nodrošināšanai aicināts veicināt saziņu ar tuviniekiem, komunicējot ar tehnoloģiju palīdzību.

Lai pārliecinātos, ka Institūcijā uzsākta Tiesībsarga sniegto rekomendāciju ieviešana, kā arī panāktu Ministrijas sniegto ieteikumu ieviešanas ilgtspēju, Ministrija sazinājās ar Rīgas domes Labklājības departamentu. Pārrunājot problēmjaudājumus, noskaidrots, ka arī Institūcija saskaras ar iepriekš minētajām grūtībām, bet Institūcijas darbs tiks pilnveidots un neatbilstības iespēju robežās tiks novērstas.

Rīgas domes Labklājības departamentam lūgts informēt arī Ministriju par Institūcijā plānotajām un veiktajām aktivitātēm Tiesībsarga rekomendāciju ieviešanā.

Ministrija izvērtēs iespēju 2022.gadā veikt pārbaudi Institūcijā klātienē, kuras laikā pievērsīs uzmanību arī Tiesībsarga ziņojumā norādīto rekomendāciju ieviešanai.

Valsts sekretārs

*Dokuments parakstīts ar drošu elektronisko
parakstu un satur laika zīmogu*

I. Alliks

³ Institūcijas vadītājam Solvitai Rudovičai papildus sniegta metodiska palīdzība. Šobrīd saskaņā ar Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā pieejamo informāciju, Institūciju vada Ilze Andersone.

⁴ <https://www.lm.gov.lv/lv/socialas-aprupes-iestadem>